

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ ทรัพยากรกำลังคน (นิพนธ์ ศศิธร 2525 : 1) อันจะส่งผลกระทบต่อให้เกิดการพัฒนาขึ้นในลุ่มรวมคือ สังคม และ ประเทศชาติ การพัฒนาทรัพยากรคนนั้นเป็นหัวใจของการพัฒนาทั้งหลาย ทรัพยากรกำลังคนที่ไม่ได้รับการพัฒนา นอกจากจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ยังเป็นอุปสรรคต่อความเจริญของประเทศอีกด้วย ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรกำลังคนให้มีคุณภาพสามารถนำมาใช้ให้ตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาประเทศจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง วิธีการที่จะพัฒนาทรัพยากรกำลังคนให้มีประสิทธิภาพและอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ก็คือ การให้การศึกษา การให้การศึกษาแก่ประชาชนย่อมทำได้อย่างกว้างขวางทั่วทุกหนทุกแห่ง แต่จะให้มีความมีประสิทธิภาพดีได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง เช่น ครู การบริหาร และการบริการของสถานศึกษา เป็นต้น แต่ถ้าหากวิเคราะห์ให้รอบคอบแล้วคุณภาพของการให้การศึกษาขึ้นอยู่กับตัวครูเป็นหลัก เพราะครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะเป็นตัวกำหนดอัตราการเร่งขยายตัวทางด้านการศึกษา ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ (มาถนพ ภาชิตวิไลธรรม 2525 : 1)

ประเทศที่กำลังพัฒนาหลายประเทศที่ได้รับเอกราชมาไม่นานนัก มักมีเวลาที่จะได้คิดถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศของตนค่อนข้างสั้นหรือน้อยมาก จนกระทั่งหลังการได้รับเอกราชแล้ว จึงได้เกิดแนวคิดเพื่อพัฒนาและฝึกอบรมทรัพยากรมนุษย์ของตนให้เป็นจริงมากกว่าสมัยยังไม่ได้รับเอกราชหลายประเทศดังกล่าวต้องเผชิญหน้ากับความแตกต่างในแผ่นดิน ความเปลี่ยนแปลงและความผันแปรของเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการศึกษา ซึ่งล้วนมีผลก่อให้เกิดความต้องการการฝึกอบรมทั้งสิ้น (เมธี บัณฑิตานนท์ 2525 : 10)

การศึกษาศึกษาของกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานศึกษา มีหน้าที่ศึกษาศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 และตามนโยบายแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ซึ่งระบุให้ท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษา (ท.กล้วยไม้ ณ อรุณยา ม.ป.ป. : 1) ดังนั้น สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จึงมีหน้าที่รับผิดชอบในการนำนโยบายทางการศึกษาของกรุงเทพมหานครมาดำเนินการให้เกิดแผนโครงการต่าง ๆ และควบคุมตรวจสอบการทำงานด้านแผนและโครงการนั้น ๆ พร้อมทั้งจะต้องมีความเข้าใจ ครุฑราในนโยบายและเป้าหมายอย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานสนองนโยบายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายใต้กรอบแห่งกฎหมาย (เล่มสี่ต สู่คนรส์วลด์ 2526 : 8)

ในการจัดการประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครนั้น กรุงเทพมหานครมีโรงเรียนทั้งสิ้น 420 โรงเรียน นักเรียน 222,315 คน ครู 12,265 คน ภารโรง 893 คน และห้องเรียน 7,523 ห้อง (กรุงเทพมหานคร, สำนักงานศึกษา 2526 : 2) โรงเรียนเหล่านี้ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตต่าง ๆ รวม 24 เขต สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงดำเนินการด้านการประถมศึกษาในลักษณะ เป็นองค์กรหลักในการกำหนดมาตรฐานการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ สนับสนุนโรงเรียนในเรื่องบริการต่าง ๆ เช่น อาคาร สถานที่ บุคลากร การบริการทางวิชาการ วัสดุ สื่อการเรียนการสอน รวมทั้ง เสนอแนะนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ติดตามประเมินผลโครงการฝึกอบรมเพื่อปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาให้ทุกโรงเรียนมีมาตรฐานเดียวกันอีกด้วย

การบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร จะประสบผลสำเร็จมีประสิทธิภาพและก้าวหน้าไปด้วยดีนั้น นักบริหารการศึกษาทุกระดับจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารเป็นอย่างดี แต่เนื่องจากข้าราชการครูได้รับการศึกษาและมีประสบการณ์ในวิชาชีพ เป็นวิชาชีพ เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร จึงขาดความรู้และทักษะในการบริหาร ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารการศึกษาขึ้น ซึ่งมีผลกระทบไปถึงการพัฒนาการศึกษาและการปกครองบังคับบัญชาด้วย

ข้อยุติหนึ่งในการแก้ปัญหา ก็คือ ต้องเพิ่มพูนความรู้และทักษะของผู้บริหารตลอดจนปรับปรุง
เจตคติของครูที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร, สำนักการศึกษา
2526 : 1)

ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) มีสาระสำคัญ
เกี่ยวกับนโยบายหลักในการพัฒนาการศึกษา ตอนหนึ่งว่า "มุ่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
โดยเน้นปรับปรุงระบบการดำเนินงาน อันได้แก่ การวางระบบการตรวจมาตรฐานและ
วิทยฐานะ การติดตามประเมินผล และการนิเทศการศึกษา การปรับปรุงหลักสูตร
เนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสม" (สำนักนายกรัฐมนตรี 2524 : 21)
โดยเหตุนี้ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงได้วางแผนให้มีการฝึกอบรมข้าราชการ
ครูหลักสูตรผู้บริหารการศึกษา เพื่อให้ได้นักรับการศึกษาที่มีความสามารถในการพัฒนาคุณภาพ
จัดการศึกษาภายในโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบาย
หลักในการพัฒนาการศึกษาดังกล่าวข้างต้น (กรุงเทพมหานคร, สำนักการศึกษา 2525:1)

หลักสูตรการฝึกอบรมมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เข้ารับการอบรม เป็นผู้บริหารการ
ศึกษาระดับสูงที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โครงการฝึกอบรมนี้ได้มุ่งเน้นการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ
และประสบการณ์ในการเป็นนักบริหารที่ดี สำหรับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์นั้น
จะอยู่ในขอบเขตของเรื่องการบริหารการศึกษา เช่น การบริหารบุคลากร การบริหาร
วิชาการ การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารธุรการและ
การเงิน และความสัมพันธ์กับชุมชน (กรุงเทพมหานคร, สำนักการศึกษา 2526 : 3)

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้จัดให้มีการฝึกอบรมข้าราชการครู
หลักสูตรผู้บริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานครไปแล้ว จำนวน 5 รุ่น มีผู้เข้ารับการ
ฝึกอบรมทั้งหมด 250 คน น่าจะได้ทำการศึกษาลักษณะการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรม
ว่าปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการ
ปรับปรุงโครงการฝึกอบรมข้าราชการครู หลักสูตรนักรับการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของศึกษาเขต ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ใต้บังคับบัญชา เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมข้าราชการครู หลักสูตรนักรับราชการครู ของกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ใต้บังคับบัญชา เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน

เป้าหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของศึกษาเขตผู้บริหารโรงเรียน และผู้ใต้บังคับบัญชา เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมข้าราชการครู หลักสูตรนักรับราชการครู ของกรุงเทพมหานคร มุ่งศึกษาที่จะตอบคำถามที่สำคัญต่อไปนี้

1. ศึกษาเขต ประเมินสภาพการทำงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมในระดับใด
2. ผู้ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมข้าราชการครูหลักสูตรนักรับราชการครูของกรุงเทพมหานคร ประเมินความสามารถของตนเองในระดับใด ในด้านต่อไปนี้คือ ด้านการบริหารบุคลากร การบริหารวิชาการ การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารธุรการและการเงิน และความสัมพันธ์กับชุมชน
3. ผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมข้าราชการครูหลักสูตรนักรับราชการครูของกรุงเทพมหานคร ประเมินความสามารถของผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนในระดับใด ในด้านต่อไปนี้คือ ด้านการบริหารบุคลากร การบริหารวิชาการ การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารธุรการและการเงินและความสัมพันธ์กับชุมชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. จะดำเนินการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และผู้ใต้บังคับบัญชาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมข้าราชการครูหลักสูตรผู้บริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างปี พ.ศ. 2523-2526
2. วิธีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมจะดำเนินการประเมินใน 3 ลักษณะคือ
 - 2.1 ให้ศึกษา เขต แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรม ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน
 - 2.2 ให้ผู้ผ่านการฝึกอบรม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตนเอง
 - 2.3 ให้ผู้ผู้ใต้บังคับบัญชา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาของตน

ประโยชน์ของการวิจัย

การทราบผลการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมจะเป็นประโยชน์ต่อการ เสนอแนะในหลักสูตร การฝึกอบรมข้าราชการครูหลักสูตรผู้บริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานครต่อไป

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

สภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง ลักษณะหรือวิธีการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารบุคลากร การบริหารงานวิชาการ การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารธุรการและการเงิน และความสัมพันธ์กับชุมชนว่าปฏิบัติอย่างไร

ความสามารถในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระดับค่าคะแนนของความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของผู้ผ่านการฝึกอบรมในด้านการบริหารบุคลากร

การบริหารงานวิชาการ การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารธุรการและการเงิน และความสัมพันธ์กับชุมชน

ศึกษาเขต หมายถึง เจ้าหน้าที่ทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้างานศึกษาของเขตต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร

ผู้ผ่านการฝึกอบรม หมายถึง ข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2523-2526

ครูผู้ได้บังคับบัญชา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งสายบริหาร ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ครูฝ่ายปฏิบัติการสอน และครูฝ่ายสนับสนุนการสอน

โครงการฝึกอบรม หมายถึง โครงการฝึกอบรมข้าราชการครูหลักสูตรนักบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

หลักสูตรการฝึกอบรม หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การวัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลในโครงการฝึกอบรมข้าราชการครูหลักสูตรนักบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากร ประกอบด้วยบุคคล 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มศึกษาเขต ซึ่งทำหน้าที่เป็นหัวหน้างานศึกษาของเขตทั้ง 24 เขต ใช้วิธีการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยเลือกเอาเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งในเขตนั้นไม่น้อยกว่า 6 เดือน สำหรับในกรณีศึกษาเขตปฏิบัติงานในเขตนั้น ไม่ถึง 6 เดือน ก็ให้ช่วยศึกษาเขตเป็นผู้ตอบแบบประเมิน ดังนั้นในชุมชนนี้จึงมีจำนวนทั้งหมด 24 คน

2. กลุ่มผู้ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมข้าราชการครูหลักสูตรนักบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการเลือกแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) มีจำนวนประมาณ 150 คน

3. กลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมข้าราชการครู หลักสูตรผู้บริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน ซึ่งได้คัดเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยข้อ 2 โดยเลือกจากบุคคลต่อไปนี้

3.1 ผู้ช่วยผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนทุก ๆ ฝ่าย มีจำนวนประมาณ 300 คน

3.2 ผู้แทนครูฝ่ายปฏิบัติการสอนและครูฝ่ายสนับสนุนการสอนฝ่ายละ 1 คน มีจำนวนประมาณ 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์อีก 1 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามศึกษาเขต เป็นแบบสอบถามที่ให้ศึกษาเขตทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งมีความครอบคลุมถึงงานการบริหารบุคลากร การบริหารวิชาการ การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารธุรการและการเงิน และความสัมพันธ์กับชุมชน โดยใช้แบบประมาณค่า (rating scale)

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน ประกอบด้วยข้อมูลต่าง ๆ ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว เช่น เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งและปีที่เข้าฝึกอบรม ฯลฯ โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมในด้านการบริหารบุคลากร การบริหารวิชาการ การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารธุรการและการเงิน และความสัมพันธ์กับชุมชน โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบประมาณค่า (rating scale)

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของครู เป็นแบบสอบถามเพื่อถามความคิดเห็นของครูผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรม ที่ดำรงตำแหน่ง เป็นผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนประกอบด้วยข้อมูลต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว เช่น เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง
โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการ
ฝึกอบรม ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ คือ การบริหาร
บุคลากร การบริหารวิชาการ การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารกิจการนักเรียน
การบริหารธุรกิจ และการเงิน และความสัมพันธ์กับชุมชน โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ
(check list) และแบบประมาณค่า (rating scale)

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์ผู้ผ่านการฝึกอบรม เป็นเครื่องมือที่ใช้การติดตามผลการ
ปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน ที่ผ่านการอบรมอันสืบเนื่องมาจากการใช้
ความรู้ความสามารถ ที่ได้จากการฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมข้าราชการครู หลักสูตร
นักบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยใช้ลำดับความถี่ของเนื้อหาสาระตามความ
คิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. ศึกษางานวิจัย บทความและวารสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
ผู้บริหารการศึกษาและศึกษา โครงการฝึกอบรมข้าราชการครู หลักสูตรนักบริหารการศึกษา
ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย
ขอบข่ายของหลักสูตรการฝึกอบรม เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม
2. ดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. ขอให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ไม่ใช่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างตรวจสอบภาษา
ที่ใช้ในแบบสอบถามฉบับที่ 2 และขอให้ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
ทำการตรวจสอบภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม ฉบับที่ 3
4. นำเครื่องมือทั้งหมดไปทดลองใช้ (try out) กับตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 20 คน ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาปรับปรุง
แก้ไขเครื่องมือการวิจัยให้ดียิ่งขึ้น
5. พิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จะนำส่งแบบสอบถามโดยใช้บริการทางไปรษณีย์ อีกส่วนหนึ่งผู้วิจัยออกเก็บรวบรวมเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามศึกษาเขต จะทำการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) โดยใช้ร้อยละ (percentage)
2. แบบสอบถามผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน มีจำนวน 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ในข้อคำถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยใช้ร้อยละ (percentage)
 - ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จะทำการวิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ (percentage) และแบบประเมินตนเอง ซึ่งเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) ได้กำหนดค่าคะแนน 1-5 คะแนน ซึ่งจะทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และร้อยละ (percentage) ที่ได้จากการตอบคำถามแต่ละข้อ
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของครู มีจำนวน 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ในข้อคำถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยใช้ร้อยละ (percentage)
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จะทำการวิเคราะห์ โดยใช้ร้อยละ (percentage) และแบบประเมินสภาพการปฏิบัติงานแบบประมาณค่า (rating scale) ได้กำหนดค่าคะแนน 1-5 คะแนน ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และร้อยละ (percentage) ที่ได้จากการตอบคำถาม แต่ละข้อ

4. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนที่ผ่านการฝึกอบรม จะทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยใช้วิธีสรุปและเรียงเรียงลำดับความถี่ของเนื้อหาตามความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

5. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ได้บังคับบัญชา เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งจะทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเล่นผลการวิจัย

ในการเล่นผลการวิจัยนั้นจะเล่นตามลำดับชั้น ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ซึ่งประกอบด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย เป้าหมายของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

บทที่ 2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย (1) แนวคิดในการติดตามผลการปฏิบัติงาน (2) งานในหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน (3) ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร และ (4) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความสามารถของผู้ผ่านการอบรม ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

บทที่ 5 บทสรุป ซึ่งประกอบด้วย สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าในโอกาสต่อไป